

NŐNAPI KÖSZÖNTÉS

1Tim 2,9–15

Mai prédikációm – gondolom kitaláltatok – az asszonyokról, nőkről szól, de nemcsak az asszonyoknak, nőknek, hanem mindenkinek. Ilyenkor, március nyolcadika, a nemzetközi Nőnap táján, egészen természetes, hogy fokozott figyelemmel és tisztelettel fordulunk nőtestvéreink felé, s igyekszünk köszönteni őket, ha nem is mindannyiukat, de legalább a hozzánk közelállókat. A köszöntés többféle formát ölthet: lehet pompás virágcsokor vagy pazar ajándék, ám ha ezekre nem telik, egy szerető csók, egy kedves mosoly, egy jó szó vagy egy segítő, terheket könnyítő cselekedet is ünnepi köszöntő lehet azon nőtestvéreink számára, akik nem külső csillogásban, hanem a szív szeretetében és jóságában látják az élet igazi ajándékait.

Én, mint lelkész, a mai prédikációmmal köszöntelek Titeket, kedves Nőtestvéreim, amelynek alap gondolatát Pál apostol nőkhez intézett tanítása képezi. Mire tanítja, mire inti kora keresztény asszonyait, nőit az apostol? Mindenekelőtt arra, hogy „tiszteséges öltözetben, szemérmesen és mértéktelenesen ékesítsék magukat, ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel vagy drága ruhával, hanem azzal, ami az istenfélelmet valló asszonyokhoz illik: jó cselekedetekkel.” Hiszem, hogy Pál keresztény erényekkel „ékeskedő” nőtestvérei megfogadták az apostoli intést. Nem úgy a mai, magukat keresztényeknek tartó nők egy része. Azok, akik ledéren, szemérmetlenül öltözködnek (valósággal kínálják magukat), s a cicomában, külsejük ékesítésében mértéktelenek. Hiába szép arcúak és alkatúak, ez hiúságuknak nem elég: festékek garmadájával, bodorított, idétlen divatú hajviselettel próbálják még „szebbé” tenni az Isten áldott adott természetes szépséget, miközben elcsúnyítják magukat! Testüket arannyal, gyönggyel, drága, de hiányos és visszataszító ruhakölteményekkel ékesítik, s közben – a tapasztalat legtöbbször igazolja – üres a fejük, s szívük, a lelkük, „éktelen”, tartalmatlan az életük, mert hiányzik belőle az erkölcs, a jó cselekedetek igaz ékessége. Találóa írta az egyik katolikus egyházi író, hogy az ilyen nők esetében a „miniszoknya – mini erkölcs”-csel társul, ellenben a „szép és elegáns női divat első kelléke s elengedhetetlen vonása: szemérmes.” (Léstyán Ferenc)

A szemérmetlenül öltözködő, csak külsejükre adó nőkből általában, sajnos, hiányzik az „istenfélelem”, a vallásosság, az egyház és templom szeretete, melyeket feleslegesnek és nevetségesnek tartanak. Nem érdekli őket az egyházi élet, nem kívánják megismerni és meghallgatni lelkészüket, sőt, azt sem tudják, merre nyílik a templom vagy a lelkészi lakás ajtaja. Egy idős lelkész délutáni sétáját megzavarta az eső. Felhúzta esernyőjét, s nyugodtan folytatta útját. Ám ekkor egy kirívóan öltözött-hölgyet pillantott meg, akinek nem volt esernyője. Azonnal felajánlotta neki esernyője védelmét, s mindketten „megúszták szárazon” a hirtelen támadt zivatart. Elválásukkor a lel-

kész megkérdezte: kihez volt szerencséje? „Úgy látszik uram, Ön sohasem jár az Operába. Ott én vagyok az első énekesnő!” – válaszolt fennhéjázóan a hölgy, majd megkérdezte: „Ön kicsoda” A lelkész nyugodtan felelt: „Úgy látszik, hogy Ön sem jár templomba, mert én vagyok a helybeli lelkész.”

Azt hiszem, sok „kirívóan” öltözködő hölgy számára ismeretlen a lelkész, ismeretlen terület a vallásos, egyházi élet, de milyen jó látni ifjú vagy idős nőket, asszonyokat, tisztességesen, szemérmesen, szerényen öltözötten a templom padjaiban, áhítatos arccal imádkozni, énekelni. Olyan arccal, amely nincs „mesterségesen” ékesítve, de még az elcsúnyító ráncok ellenére is megszépül, a lélek tisztaságának, jóságának, a buzgó vallásosságnak és hitnek ékes tükréeként.

S milyen jó tudni, tapasztalni, hogy az ilyen, valóban keresztény nők, a templomos áhítat, lélekékesítés után, jó cselekedetekkel is „ékesítik magukat: a hétköznapiak rendjén, családjuk, gyülekezetük körében, engedelmes gyermekek, hűséges hitvesek, gondos anyák, segítőkész emberek, vallásos közösségükért, egyházukért, hitükért áldozni tudó hívek. Olyanok, mint amilyeneket Pál apostol szeretett volna látni zsendülő gyülekezetei tagjaként, Jézus hűséges követőiként.

A keresztény asszonyokra, nőkre vonatkozó további tanítása már túlhaladt: „Az asszony csendben tanuljon, teljes alázatossággal. A tanítást azonban az asszonynak nem engedem meg, sem azt, hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendben.” – írja. A tanítás itt az evangélium hirdetését, a prédikációt jelenti, amit mindenkinek, férfinak és nőnek egyaránt illik csendben és engedelmes lélekkel hallgatni. Abban az időben azonban ez csak a nőkre nézve volt kötelező. A férfiak taníthattak, hirdethették az evangéliumot, prédikálhattak, de a nőknek mindez tilos volt, csöndben kellett maradniuk.

Ebből is látszik, hogy a keresztény Pál apostol bizonyos szempontból még mindig zsidó tanítása ezt a felfogást tükrözi. Zsidó szokás volt ugyanis, hogy az istentiszteleten a nők el voltak különítve, s míg a férfiak egymást túlkiabálva a szent iratokat idézték, addig a nőknek hallgatniuk kellett. Pál felfogását azzal indokolja, hogy a teremtésben is Ádám volt az első, Éva utána következett. Ádámot nem vezették félre, de az asszony hagyta magát félrevezetni, s bűnbe esett. „Mégis üdvözl, ha gyermeket szül, ha megmarad józanul a hitben, a szeretetben és a szent életben” – fejezi be tanítását.

Unitárius szempontból ez a tanítás nagyon is idejétmúlt. Mi a férfi és a nő egyenjogúságát, egyenrangúságát hirdetjük. Vannak lelkészaink, akik taníthatnak, prédikálhatnak, s akik Istenország szántóföldjén ugyanúgy fáradsz, megállják helyüket, mint a férfiak. Sok esetben talán jobban is. S Ádám és Éva bűnéért, e szép bibliai mondáért, sem férfit, sem nőt nem tartunk bűnösnek. Hisszük: mindenki a saját vétkéért, hibájáért felelős, és hitünk szerint üdvözülnie, boldogulnia férfinak és nőnek egyaránt Isten segítségével, de saját erejéből kell és lehet. Nemcsak a nők, de a férfiak számára is üdvösség, ha megmaradnak „a hitben, a szeretetben és a szent életben”, ha istenféllemük, vallásosságuk jó tettekben nyilvánkozik, életük szép ékességeként.

A nők számára van még egy „üdvyszerző” jó cselekedet, amellyel „ékesíthetik” magukat: az anyaság vállalása. Hogy vagyunk a világon, az azért van, mert egy nő, egy asszony: édesanyánk vállalta az anyaság nehéz, de üdvözítő terhét, feladatát. S nemcsak világra hozott, hanem fel is nevelt, gonddal, féltéssel, szeretettel, olyan hivatástudattal, amely a legtöbb férfiből hiányzik.

Áldja meg őket Isten mind a két kezével, áldjon meg minden nőt, aki vállalta/vállalja az anyaság nemes hivatását. Áldja meg azokat is, akik ezt nem teheték/tehetik meg, de szerető édesanyaként viszonyulnak minden emberhez, testvéréhez, aki egy áldozatvállaló édesanyának és Istennek drága gyermeke. Így „ékesíti” magát igazán jézusi szeretettel minden keresztény nő, s ezért méltó mindenkor a köszöntésre, tiszteletre és üdvösségre. Ámen.

SÁNDOR SZILÁRD

LÁTSZAT ÉS VALÓSÁG

Mt 27,60/b, 64/a; 28,2/b,c

Ünnepelő gyülekezet, keresztény Testvéreim!

Az emberi lélek jó ismerőjének, a múlt században élt *Carl Gustav Jung*-nak több írását is lefordították magyar nyelvre. A nagy gondolkodó tanácsai ma is megszívlelendők. Ilyenkor, húsvétkor, a *Gondolatok a látszatról és a létezésről* címen megjelent, közkedvelt munkájának kérdésfelvetésére figyelnünk fel leginkább.

Mintha már a cím a húsvét egyik lényeges kérdését fogalmazná meg: látszat és létezés. Mégis, így első hallásra különösnek és távolinak tűnhet e kettősség: látszat és létezés. Első gondolatunk szerint: ami létezik, az látszik, és ami nem létezik, az nem látszik. Majd feltesszük a kérdést: lehet olyan létezés, ami nem látszik, és lehet olyan látszat is, ami nem létezik? Nemde csupán az létezik, ami látszhat és látjuk? Első hallásra a látszat és a létezés kiegyenlíti egymást, nem tűnik sem ellentétes, sem külön időben létező dolognak.

Jungnak – a közismert lélekgyógyásznak – a látszatról és létezésről papírra vetett gondolatait olvasva egyre több és több kérdés fogalmazódik meg bennünk. E kérdések közelebb visznek önmagunk megértéséhez, életszeretetünk bizalommal teljesebb, Istenbe vetett hitünk élőbb lesz. Írásában, az emberi lélek magasságai és mélységei mellett, olvasunk Istenről és Jézusról is. A szerző *Tertullianusszal* együtt vallja, hogy: „*A lélek természeténél fogva keresztény.*”

Nem célom most Jung eme munkájának részletes ismertetése. Csupán két gondolatot idézek tőle, mely húsvéti ünnepünket színesíti. Az első: „*Ha va-*